

Sprawozdanie z działalności Federacji Polskich Banków Żywności w 2021 roku

Informacja rozszerzona dla Banków Żywności

Informacje ogólne

W 2021 roku działania Federacji Polskich Banków Żywności skupione były zgodnie z przyjętym Planem Pracy na 4 celach priorytetowych:

1. Rozwój potencjału BŻ i sieci partnerskich do odbioru żywności z sieci handlowych,
2. Wzrost rozpoznawalności BŻ,
3. Zwiększenie różnorodności źródeł finansowania,
4. Rzecznictwo w obszarze przyszłości FEAD-u i rozwoju współpracy z sieciami handlowymi.

Pozostałe kluczowe działania realizowane w 2021 roku to m.in.: realizacja programu POPŻ, współpraca z producentami żywności i sieciami handlowymi, koordynacja Świątecznej Zbiórki Żywności, rozwój fundraisingu, czy też działania edukacyjne.

W 2021 biuro Federacji kontynuowało realizację dwóch dużych projektów ze środków publicznych: „Ekomisja – nie marnuję” – (projekt dwuletni) oraz PROM (projekt trzyletni), współtworzony z partnerami: SGGW (Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego), IOŚ (Instytut Ochrony Środowiska), KOWR (Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa) oraz PTTŻ (Polskie Towarzystwo Technologów Żywności).

Poniżej przedstawiono szczegółowe informacje dotyczące realizacji działań w poszczególnych obszarach tematycznych.

1. Rozwój potencjału Banków Żywności oraz organizacji partnerskich do odbioru żywności z sieci handlowych

W 2021 roku Federacja Polskich Banków Żywności współpracowała z **11 sieciami handlowymi**: Tesco, Makro, Auchan, Auchan Direct, Eurocash, Jeronimo Martins, Kaufland, Żabka, Netto, Stokrotka, Polomarket, Mona-Kontra oraz z siecią restauracji KFC, Pizza Hut, Burger King z grupy AmRest.

Banki Żywności nawiązywały również bezpośrednie partnerstwa z poszczególnymi lokalnymi sklepami m.in. Aldi, Lewiatan, Eleclerc, Intermarche itp.

W 2021 roku sieci handlowe przekazały na rzecz Banków Żywności o 2 036 ton więcej żywności w porównaniu do roku ubiegłego (**2020: 13 382 ton vs. 2021: 15 418 ton**)

Liczba punktów przekazujących darowizny żywności wzrosła o 419 sklepów i wyniosła ponad 2 tys. sklepów (**2142 sklepy**) oraz **ok. 250 restauracji**.

Podsumowanie działań:

1. Konsultacje prawne dot. ewaluacji ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności i opracowanie dokumentu zmian do UPMŻ. Uruchomienie współpracy z kancelarią Centrum Prawa Żywnościowego. Zorganizowanie 3 spotkań z Bankami Żywności oraz spotkania z organizacjami realizującymi Ustawę w sprawie wypracowania zmian jej do ewaluacji. Opracowanie propozycji zmian przekazanie ich do MRiRW, MKiŚ, PFPŻ, POHiD oraz GIOŚ.

2. Udział w spotkaniu z POHID w sprawie przekazywania produktów po dacie minimalnej trwałości na cele społeczne w dniu 18 maja
3. Przygotowanie opinii o ocenie funkcjonowania UPMŻ dla GIOŚ
4. Spotkania dot. koordynacji i rozwoju współpracy z sieciami handlowymi:
 - a. Spotkanie z siecią Stokrotka w sprawie rozszerzenia współpracy na sklepy o powierzchni powyżej 250 m² (15.06.21)
 - b. Spotkanie z siecią Żabka w sprawie uzgodnienia nowej umowy współpracy z Bankami Żywności (30.06)
 - c. Spotkanie z siecią Netto w sprawie przejęcia sklepów Tesco (20.05)
 - d. Jeronimo Martins Polska (9.07) w sprawie omówienia jakości darowizn oraz uzgodnienie umowy dot. centrów dystrybucyjnych.
 - e. Żabka (11.08) dot. uzgodnienia nowej umowy współpracy z Bankami Żywności
 - f. AmRest (12.08, 31.08, 14.12) w sprawie omówienia bieżącej współpracy
 - g. Dino (18.08) – omówienie umowy współpracy z Bankami Żywności
 - h. 14.10.21 Spotkanie z siecią Netto w celu omówienia przejęcia sklepów spółki Tesco oraz dalszych perspektyw współpracy
 - i. 27. 10. 21 spotkanie z GS1 Polska w sprawie wsparcia i usprawnień związanych z EPCIS

1.1 Tworzenie i wdrażanie narzędzi technologicznych oraz innowacyjnych rozwiązań w zakresie danych ilościowych darowizn żywności

1. wdrożenie standardu GS1 Polska (EPCIS) — elektronicznego przesyłania oraz importowania danych o darowiznach do systemu Enova we wszystkich sklepach Netto, Makro oraz Polomarket
2. Opracowanie uniwersalnego wzoru pliku do importu danych o darowiznach dla sieci Kaufland (alternatywnego rozwiązania do EPCIS)
3. opracowanie koncepcji i wdrożenie modułu Business Intelligence (BI) do tworzenia raportów analitycznych, monitoringu i ich wizualizacji na podstawie danych zawartych w systemie Enova dla Banków Żywności
4. Praca nad opracowaniem platformy do zarządzania współpracą ze sklepami w zakresie darowizn z sieci handlowych oraz zbiorów żywności (platforma RAMPA). Udział w spotkaniach z firmą Vavatech i bieżąca koordynacja tworzenia platformy.

1.2 Wsparcie BŻ w rozwoju współpracy z sieciami handlowymi

1. Przeprowadzenie szkoleń dla Banków Żywności w zakresie wykorzystania EPCIS w ewidencji darowizn
2. Przeprowadzenie 7 szkoleń z zakresu enova oraz MS365

Podsumowanie współpracy z sieciami handlowymi w 2021:

KG	Zł	ilość Sklepów
15 418 453,52	165 915 326,25	2142

2. Wzrost rozpoznawalności Banków Żywności

W 2021 roku działania komunikacyjne skupiły się relacjach z bieżącej działalności Banków oraz wydarzeń organizowanych przez Federację. Wzorem ubiegłego roku, kluczowe wydarzenia były transmitowane on-line w celu dotarcia do większej grupy odbiorców.

2.1. Realizacja strategii komunikacji

Relacje z mediami i prowadzenie social mediów

W 2021 roku były kontynuowane relacje z mediami. Dziennikarze byli zapraszani na kluczowe wydarzenia: Międzynarodowy dzień świadomości nt. strat i marnowania żywności, Święteczna Zbiórka Żywności.

Efektom współpracy z mediami było **12 407 publikacji** (analogicznie jak w 2020 r.) W mediach dominowały tematy związane z niemarnowaniem żywności. Zostały zrealizowane 2 kampanie w social mediach wspierające zbiórkę środków na zakup żywności dla potrzebujących podczas świąt Wielkanocnych i Bożego Narodzenia. Dodatkowo została przeprowadzona akcja fundraisingowa: „Od jedzenia nie ma wakacji”.

Facebook – liczba fanów na 31.12.2021 – **16 422**.

W roku 2021 aktywność na profilu była mniejsza niż w ubiegłym roku – opublikowano 210 postów (2019 – 248). Średni zasięg dzienny organiczny profilu wynosił ok. 2070 osób, a łączny zasięg 2 178 566.

Instagram – na koniec grudnia 2021 r. odnotowano: 2 717 polubień (wzrost o 50). Udostępniono 55 postów, a łączny zasięg (wraz z promocją postów zachęcających do udziału w zbiórce żywności) wyniósł 551 051. Instagram pozostaje ważnym środkiem komunikacji, przede wszystkim z uwagi na obecność influencerów, więc w dalszym ciągu będzie rozwijany.

Wielkanocna Zbiórka Żywności, z uwagi na trwającą pandemię miała ograniczony zasięg w sklepach. Działania koncentrowała się na działaniach promocyjnych i zbiórce w sklepie charytatywnym zbiorkazywnosci.pl **Świąteczna Zbiórka Żywności** była realizowana dwutorowo: zbiórki w sklepach oraz zbiórka środków w sklepie on-line. Obu akcjom towarzyszyły kampanie realizowane na platformie FB. Ponadto wysłano informacje prasowe, aranżowano wypowiedzi do mediów.

2.2. Wydarzenia promocyjno-edukacyjne

Świętując Dzień Świadomości nt. Strat i Marnowania Żywności, który przypada na 29 września FPBŻ zorganizowała wydarzenie „Zupa disco”. Polegała ona na ugotowaniu zupy i przekazaniu jej do organizacji pomocowej. Wydarzeniu panele dyskusyjne, w których udział wzięli przedstawiciele: m. st. Warszawy, Lidl Polska, Nestlé Polska S.A., SGGW, Too Good To Go, Restaurant Club, TÜV SÜD, BZ SOS w Warszawie. Wydarzenie było prowadzone przez influencerkę Jagnę Niedzielską. Relacja z wydarzenia była dostępna na profilu FPBŻ na FB.

Z okazji **Światowego Dnia Żywności** zorganizowano dla mediów konferencję. Wydarzenie można było również obejrzeć on-line. Uczestnikami ŚDŻ byli przedstawiciele: m. st. Warszawy, Lidl, Winiary, Too Good To Go, Caritas, DKO GIOŚ, BZ SOS w Warszawie. Wydarzeniu towarzyszyły takie działania jak: prezentacja wyników badań, dwa panele eksperckie: „Czy jesteśmy gotowi na uratowanie ziemi” oraz „Ustawa o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności 2.0.” Jak co roku powstał raport, który został udostępniany mediom i osobom zainteresowanym.

2.3. Udział w targach, festiwalach, konferencjach itp.

Ze względu na pandemię większość wydarzeń, w których FPBŻ planowała udział, została odwołana. Kontynuowana była natomiast współpraca z Restaurant Week przy kolejnych edycjach festiwalu, w ramach których przygotowano wspólne materiały edukacyjne (podkładki, naklejki) oraz pozyskano środki finansowe – szczególnie w podpunkcie o działaniach fundraisingowych.

3. Zwiększenie różnorodności źródeł finansowania w Bankach Żywności

3.1. Pozyskiwanie funduszy od osób indywidualnych

W 2021 r. w ramach Zbiórek Żywności przeprowadzono za pośrednictwem sklepu on-line 2 zbiórki środków na zakup żywności.

Wielkanocna Zbiórka Żywności, wpłaty poprzez sklep online:

Razem: 70 716,45 zł

Świąteczna Zbiórka Żywności, wpłaty poprzez sklep online:

Razem: 44 478 zł

Pozostałe wpłaty na konto główne w systemie online PayU:

Razem: 87 419,98 zł

W 2021 r. uzupełniano bazę darczyńców, podtrzymywano i budowano relacji z darczyńcami poprzez wysyłkę maili oraz newslettera. Liczba odbiorców newslettera osiągnęła 1 444 (w 2020 r. było to 1 098 osób, wzrost o 346).

3.2. Budowanie relacji z sektorem biznesowym — darowizny granty, dofinansowania, współpraca pro-bono.

W 2021 r. wzmocniono dotychczasowe relacje biznesowe oraz poszerzono o nowych partnerów działań i akcji społecznych, którzy przekazali łączną kwotę ponad 962 000 zł. Wśród partnerów znalazły się takie firmy i marki jak:

1. **LIDL**
2. **Dajar**
3. **McCormick**
4. **Jeronimo Martins**
5. **Nestle Polska S.A.**,
6. **Jet Events**
7. **Bank Citi Handlowy**
8. **Quick Service Logistics Polska Sp. Z o.o., Sp. K**
9. **Albedo Marketing Sp. Z o.o.**,
10. **Zakłady Mięsne Duda**
11. **HJ Heinz Polska Sp. Z o.o.**
12. W ciągu roku wpłynęło również kilka mniejszych kwot m.in. od **Pomorskich Parków Krajobrazowych** od **SGS Polska Sp. z o.o.**

3.3. Współpraca z FEBA

W 2021 rozliczono i sprawozdano do FEBA raporty z realizacji następujących grantów przyznanych za pośrednictwem FEBA w 2020 roku, których łączna suma – **52 744,71 EUR** w przeliczeniu na złoty polski wyniosła: **236 739 zł** przy średnim kursie rocznym EUR/PLN w wysokości 4,49 zł.

W 2021 FPBŻ otrzymała dofinansowanie od FEBA i współpracujących z nią przedsiębiorstw na pokrycie kosztów działań pomocowych w obliczu pandemii.

Otrzymaliśmy 3 granty na łączną kwotę 40 754,35 EUR, tj. 187 910,16 zł.

Granty zostały przeznaczone na dofinansowanie transportu żywności, wsparcie Banków Żywności i biura FPBŻ w czasie pandemii oraz organizację Świątecznej Zbiórki Żywności.

3.4. Przeprowadzone konkursy dla Banków Żywności

Pozyskano grant od Mars / King Baudoin Foundation United States, który został przeznaczony w większości na dofinansowanie bezpośredniej pomocy żywnościowej świadczonej przez Banki Żywności w czasie pandemii (dowożenie żywności do podopiecznych organizacji partnerskich, które wstrzymały działalność, dowożenie żywności do osób na kwarantannie).

Został zorganizowany Konkurs Bezpośrednia Pomoc Żywnościowa, w wyniku którego rozdysponowano **80 200 zł** wśród 14 BŻ.

Działanie obejmowało:

- Przeprowadzenie procedury konkursowej, przygotowanie dokumentacji, rozstrzygnięcie konkursu.
- Przygotowanie umów z BŻ i przekazanie środków.

Konkurs Amica – darowizna sprzętu AGD (lodówki):

- Przeprowadzenie procedury konkursowej i rozdysponowanie 15 lodówek.
- Kontakt z organizacjami partnerskimi (umówienie przekazania sprzętu, zebranie zdjęć z przekazania i zgód na publikację wizerunku).

4. Realizacja projektów badawczych i innowacyjnych

4.1. Projekt „PROM”

Projekt pt. „Opracowanie systemu monitorowania marnowanej żywności i efektywnego programu racjonalizacji strat i ograniczania marnotrawstwa żywności” (PROM) jest realizowany w ramach projektu strategicznego GOSPOSTRATEG przez Federację Polskich Banków Żywności wraz z partnerami: Instytutem Ochrony Środowiska, Szkołą Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa oraz Polskim Towarzystwem Technologów Żywności. Liderem projektu jest FPBŻ.

Celem PROM-u było zbadanie, ile żywności marnuje się w Polsce w całym łańcuchu produkcji – tzw. „od pola do stołu”. To pierwsza tego typu inicjatywa badawcza w naszym kraju. Wyniki z 2020 r. dostarczyły nam informacji, że w Polsce marnuje się rocznie prawie 5 mln ton żywności. Za to zjawisko w większości, bo aż w 60%, odpowiedzialne są gospodarstwa domowe.

W ramach projektu została opracowana przez KOWR „Strategia racjonalizacji strat i ograniczania marnotrawstwa żywności”. Wskazano 4 kierunki zmian: legislacyjno-podatkowe, z rejestracją i sprawozdawczość, działania ukierunkowane na ograniczanie marnowania żywności oraz zagospodarowywanie strat, działania informacyjno-edukacyjne.

FPBŻ jako lider projektu, realizuje działania na poziomie prowadzenia całego projektu, czyli:

- organizuje spotkania Komitetu Sterującego,
- monitoruje postępy prac po stronie Konsorcjantów,
- koordynuje działania poszczególnych Partnerów w projekcie jako całości,
- prowadzi dokumentację projektową.

W 2021 r. w ramach II fazy projektu zrealizowano następujące zadania:

- wdrożono moduł Microsoft BI powiązany z systemem ERP (enova) pozwalający na monitorowanie i analizę danych o darowiznach przekazywanych na cele społeczne. Business Intelligence w systemie enova365 umożliwi tworzenie określonych raportów i ich analizę (grupowanie, sortowanie, filtrowanie oraz agregacja danych w określonym zakresie czasu),
- powstała także mini giełda darowizn żywności (Food Cloud), tj. platforma technologiczna służąca do operacyjnego zarządzania współpracą z darczyńcami i darowiznami żywności pochodzącymi z sieci handlowych oraz ich oferowania odbiorcom końcowym, czyli Bankom Żywności, organizacjom partnerskim i darczyńcom indywidualnym. System nazwano „mini giełdy darowizn żywności - „RAMPA” i udostępniono do korzystania z narzędzia przez użytkowników końcowych. Przeprowadzono szkolenia z korzystania z obu powyższych rozwiązań technologicznych dla pracowników Banków Żywności.
- opracowano przewodnik ograniczania marnotrawstwa żywności w formie raportu z realizacji eksperckiego badania metodą delficką. Grupa powołanych ekspertów pracowała metodą delficką. Eksperti, reprezentujący świat nauki, biznesu, administrację publiczną, NGO oraz konsumentów, ocenili 17 różnych możliwych rozwiązań, którym przypisuje się potencjał zmniejszania marnotrawstwa żywności. Analiza wykazała, że do 2030 roku bardziej realne wydaje się obniżenie skali marnowania o 30%, a największy wkład w realizację tego celu będą miały gospodarstwa domowe. Wśród najskuteczniejszych działań na poziomie konsumenckim wymienia się: wdrożenie do masowego użycia rozwiązań technologicznych do monitorowania dat ważności produktów i organizacji kuchennej logistyki (dzielenie się listą zakupów lub przepisami) oraz szeroko zakrojoną edukację (kampanie społeczne, ale i włączenie tematyki niemarnowania do edukacji publicznej i zawodowej). Z perspektywy produkcji i handlu ważne będzie dostosowywanie gramatur produktów do potrzeb konsumentów oraz prawne rozszerzenie listy produktów, dla których oznaczenie daty minimalnej trwałości nie jest wymagane. Całość dopełnia trzeci sektor, który wzmacniając sieć organizacji społecznych daje szansę na efektywną redystrybucję żywności.
- przeprowadzono 4 wizyty studyjne poświęcone następującym tematom:
 - postępowanie z odpadami spożywczymi
 - ograniczenie strat żywności w przedsiębiorstwach;
 - organicznie strat żywności w gospodarstwach rolnych;
 - wykorzystanie żywności na cele społeczne.

W spotkaniach, których celem była wymiana doświadczeń i dyskusja nt. rozwiązań rynkowych i dobrych praktyk brali udział przedstawiciele Banków Żywności, Federacji Polskich Banków Żywności, SUEZ Polska Sp. z o.o., Nestle, AmRest Too Good To Go, Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowego Instytutu Badawczego, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

4.2. Ewaluacja Ustawy (zrealizowana w ramach projektu Pola Aktywności)

W 2021 przeprowadzono konsultacje prawne dot. ewaluacji ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności i opracowanie dokumentu zmian do UPMŻ i uruchomiono współpracę z kancelarią Centrum Prawa Żywnościowego. Zorganizowano 3 spotkania robocze z Bankami Żywności (w tym jedno z przedstawicielami zarządu) służące wypracowaniu założeń do ewaluacji UoPMŻ.

Opracowaną finalną propozycję zmian z punktu widzenia Federacji Polskich Banków Żywności zostało przekazane do MRiRW, MKiŚ, PFPŻ, POHiD oraz GIOŚ.

Odbyło się również spotkanie z Caritas i PKPS odnośnie poparcia postulatów wypracowanych przez FPBŻ.

Propozycja wypracowanych zmian w Ustawie o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności zaprezentowano na Radzie ds. Zrównoważonego Wykorzystania Żywności w dniu 25 maja 2021. Powstał dokument pod nazwą Ewaluacja Ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności

5. Budowanie kultury otwartości i dialogu wewnątrz FPBŻ

5.1. Pola aktywności, wsparcie organizacji ratujących żywność

Projekt sektorowy „Pola Aktywności. Wsparcie organizacji ratujących żywność”, czas trwania – 1.03.2021-28.02.2023, budżet: 142 377,00 EUR, finansowanie z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG.

Założenia merytoryczne - wzmocnienia lokalnych organizacji świadczących lub zainteresowanych pomocą żywnościową i wypracowania mechanizmów zwiększających ich finansowanie/ułatwiających przekazywanie nadwyżek żywności.

Partnerem projektu jest Bank Żywności w Norwegii - Matsentralen Norge. Budżet przypadający dla partnera to: 7 520,00 EUR.

Zrealizowane działania w 2021 roku:

1. Stworzenie portalu internetowego: ratujemyzywnosc.pl
2. Filmy instruktarzowe: „Efektywne zagospodarowanie żywności ratowanej ze sklepu”, „Jak organizacje społeczne mogą budować dobre relacje ze sklepami”
3. Artykuły: „Darowizny żywnościowe – jak je udokumentować”, „Ustawa o niemarnowaniu żywności”, „Pozyskiwanie funduszy na ratowanie żywności”, „Jadłodzielnie: lodówki i szafki sąsiedzkie, Aplikacje ratujące żywność”, „Jak działają Banki Żywności, Inne duże organizacje ratujące żywność, Lokalne organizacje ratujące żywność”
4. Infografiki: Przechowywanie żywności, Bezpieczeństwo żywności, Rezygnacja z odbioru żywności, Jakość ratowanej żywności, Zasady odbioru żywności
5. Dobre praktyki: Ratowanie żywności i wsparcie osób starszych, Jak angażować w ratowanie żywności, Ratowanie żywności i edukacja, Jak wykorzystać żywność w pracy z młodzieżą, Sprawne ratowanie żywności w małych wsiach, Dzielimy się żywnością, dzielimy się wiedzą, Kawiarnia z zasobami w Nesodden, Fundacja Marita
6. Webinaria: 26.11.2021 zostało przeprowadzone webinarium z zakresu wiedzy o Fundrasingu.
7. Zorganizowano 1 spotkanie online dotyczące wymiany doświadczeń z partnerem projektu Matsentralen Norge (czerwiec 2021)
8. Nakręcono ujęcia filmowe i zdjęcia pomocy dla Banków Żywności
9. Newsletter dla organizacji ratujących żywność został wysłany dnia 26 października i 17 grudnia 2021 r.
10. Zostały zorganizowane 2 spotkania Networkingowe dla pracowników NGO i 12 doradztw indywidualnych.
11. badanie rozpoznawalności Banków Żywności w Polsce
12. Przygotowana została 3-letnia strategia komunikacji dla Banków Żywności.
13. Opracowano ewaluacje ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności
14. Opracowano dwie ekspertyzy – 1. Wdrażanie zapisów ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności ze wsparciem środków zewnętrznych w perspektywie finansowej 2021-2027, 2. Przewodnik po konkursach na dofinansowanie dotycząca możliwości finansowania ratowania żywności ze środków publicznych

5.2. Projekt POWER

W 2021 roku realizowane były następujące zadania:

- Organizacja 6 szkoleń regionalnych wspólnie z BŻ w: Olsztynie, Białymstoku, Ciechanowie, Kielcach, Radomiu i Pile oraz realizacja doradztwa dla uczestników.
- Koordynacja doradztwa indywidualnego dla uczestników szkoleń regionalnych w ilości 82h.

5.3. Newsletter

Opublikowano 9 newsletterów skierowanych do Banków Żywności.

5.4. Składane wnioski na projekty rozwojowe:

- **Złożono wniosek do Aktywni Obywatele wnioski tematyczne o nazwie "Społeczności nie marnują", projekt otrzymał dofinansowanie**
- **Złożono wniosek do Fundacji Bayer na dotację "ekomisja w przedszkolach", projekt otrzymał dofinansowanie**
- Oprócz tego złożono wnioski do funduszy: PROO (rozwój instytucjonalny), ale nie otrzymał dofinansowania.

6. Współpraca z producentami żywności

6.1. Koordynacja darowizn

W roku 2021 r. biuro FPBŻ skoordynowało odbiór darowizn w ilości: **2 224 617,28 kg o wartości 21 015 732,32 zł.**

Łączna liczba zrealizowanych odbiorów wyniosła ok. 815 - 38 transportów darowizn zostało objętych dofinansowaniem z Funduszu Ratowania Żywności: (dofinansowanie w wysokości 36 402,15 zł).

Federacja Polskich Banków Żywności kontynuowała współpracę w zakresie transportu darowizn z firmą Raben. W ramach współpracy firma Raben przewiozła do Banków Żywności w 2021 r. 949 palet produktów niewymagających transportu chłodniczego.

6.2. Obsługa Akcji Skarbonka

Obsługa Projektu

W roku 2021 Federacja Polskich Banków Żywności we współpracy z siecią Kaufland prowadziła zbiórkę pieniędzy w ramach akcji Skarbonka (zbiórka publiczna nr 2018/3729/OR).

W roku 2021 suma zebranych środków pieniężnych w ramach akcji Skarbonka wyniosła **99 467,02 PLN.**

W 2021 wypłacono Bankom Żywności **30%** wpłaconych przez Banki pieniędzy zebranych ze skarbon za drugie półrocze 2020 oraz pierwsze półrocze 2021. Ogólna kwota 30% wypłacona Bankom Żywności wyniosła **50 337,88 PLN.**

Rozliczenie Projektu

W roku 2021 Federacja Polskich Banków Żywności złożyła do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji dwa sprawozdania z przeprowadzonej zbiórki:

- Sprawozdanie za okres sprawozdawczy od 15 września 2020 r. do 14 marca 2021 r. W podanym okresie suma zebranych środków pieniężnych wyniosła **61 136,12 PLN.**

- Sprawozdanie za okres sprawozdawczy od 15 marca 2021 r. do 14 września 2021 r. W podanym okresie suma zebranych środków pieniężnych wyniosła **60 168,54 PLN**.

Federacja Polskich Banków Żywności złożyła także do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji sprawozdanie ze sposobu rozdysponowania zebranych środków.

7. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa

W 2021 roku w okresie 01-10.2021 w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 realizowane były równolegle następujące działania:

- dystrybucja żywności;
- działania towarzyszących

7.1 Dystrybucja żywności

W okresie styczeń-październik 2021, 32 Banków Żywności realizowały dystrybucję żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Podprogram 2020.

W ramach programu Banki Żywności przekazały **34 369 ton żywności dla 657 960 osób**, w tym 2 960 156 paczki żywnościowe oraz 1 533 479 posiłków. Zestaw produktów żywnościowych obejmował m. in: marchewkę z groszkiem, koncentrat pomidorowy, buraczki wiórki, powidła śliwkowe, mus jabłkowy, fasolka po bretońsku makaron jajeczny, kaszę jęczmienna, ryż biały, herbatniki maślane, kawa zbożowa, mleko UHT, ser podpuszczkowy dojrzewający, filet z makreli w oleju, szynkę drobiową, pasztet drobiowy, cukier biały, olej rzepakowy.

7.2. Główne działania realizowane w 2021 r. w ramach Podprogramu 2020, to:

- prowadzenie konsultacji z Bankami Żywności, OPL, interesariuszami (udzielanie wsparcia merytorycznego w zakresie zapisów umowy, wytycznych IZ, zasad działania w Podprogramie 2020);
- składanie systematycznych zapytań do KOWR i MRiPS w kwestii zapisów wytycznych i umowy, stały kontakt przy realizacji POPŻ;
- przygotowanie sprawozdań podsumowujących Podprogram 2020;
- przygotowanie i podpisanie umów oraz aneksów do umów z Bankami Żywności w ramach Podprogramu 2020 oraz wzorów umów i aneksów umów do Banków Żywności z OPL;
- przygotowanie pełnej dokumentacji do realizacji Programu oraz ich monitoring;
- monitoring dystrybucji żywności do OPL, dokumentacja dostaw i weryfikacja stanu realizacji wskaźników dystrybucji i działań towarzyszących, koordynacja sprawozdań zgodnie z zapisami umów z KOWR;
- koordynacja wypłat do Banków Żywności z tytułu dofinansowania działań administracyjnych, transportu magazynowania i działań towarzyszących;
- wsparcie systemu Enova i jego użytkowników w ewidencji i raportowaniu żywności programu POPŻ;
- koordynacja zapotrzebowania związanego z potrzebą przesunięć żywności POPŻ pomiędzy poszczególnymi Bankami Żywności i opracowanie planu przesunięć;

- wyjaśnianie uwag pokontrolnych i przekazywanie informacji o wdrożeniach zaleceń pokontrolnych;
- przeprowadzenie wizyt kontrolnych w 7 Bankach Żywności;
- prowadzenie platformy informacyjnej dla Banków Żywności: www.popz.bankizywnosci.pl;
- udział w spotkaniach w KOWR, MRiPS dotyczących wytycznych IŻ;
- organizacja ogólnopolskiego spotkania informacyjnego dla Banków Żywności;
- organizacja szkoleń operacyjnych dla OPR, w tym webinarów on-line;
- uczestnictwo w seminariach i spotkaniach organizowanych przez MRiPS i KOWR;
- wdrożenie systemu sprawozdawczego dla OPL – „MAŁY POMOCNIK”;
- wdrożenie systemu sprawozdawczego dla OPR – „DUŻY POMOCNIK”.

7.3. Działania towarzyszące

Banki Żywności realizowały 5 rodzajów działań towarzyszących: warsztaty żywieniowo-dietetyczne, kulinarne, edukacja ekonomiczna, niemarnowanie żywności oraz inne działania aktywizujące.

W Podprogramie 2020 FPBŻ zrealizowała łącznie 5 650 działań dla 58 763 osób.

Ze względu na stan epidemiologiczny wszystkie działania związane z dystrybucją żywności oraz działami towarzyszącymi były realizowane w reżimie sanitarnym w celu zachowania bezpieczeństwa realizatorów, jak też beneficjentów programu.

8. Rozwój działań edukacyjnych. Upowszechnianie wiedzy z zakresu żywności i żywienia

8.1. Projekt „EkoMisja – Nie Marnuję”

W marcu 2021 roku zakończył się program „EkoMisja – Nie Marnuję”, finansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz partnerów Amica i Lidl Polska.

Działania edukacyjne odbyły się one łącznie w 204 szkołach podstawowych.

Edukatorzy z 19 Banków Żywności przeprowadzili lekcje edukacyjne dla 47 390 uczniów. Nauczyciele natomiast przeprowadzili aktywności oraz lekcje w ramach „Szkolnych Klubów Niemarnowania” dla 38 596 uczniów.

W sumie przygotowano 7 scenariuszy lekcji dla klas 1-3 i 4-8 w wersji do edukacji stacjonarnej oraz zdalnej.

8.2. Projekt “Ekomisja w podstawówkach”

We wrześniu 2021 r. rozpoczęła się druga edycja projektu “Ekomisja” realizowanego w partnerstwie z firmą Lidl. Udział w projekcie zadeklarowało 350 szkół.

W ramach projektu powstały 3 scenariusze lekcji dla klas 1-3, 3 cykle lekcji dla klas 4-8, plansza storytellingowa oraz opowiadanie. Zorganizowano konkurs plastyczny, który zostanie rozstrzygnięty w marcu 2022.

8.3. Projekt “Ekomisja w przedszkolach”

W grudniu 2021 r. rozpoczęto trzecią, pilotażową edycję projektu Ekomisja skierowanego do przedszkoli. Partnerem projektu jest firma Bayer. W projekcie ma wziąć udział 20 przedszkoli z Warszawy, Trójmiasta i Ciechanowa.

8.4. Projekt „#Społeczności nie marnują”

Projekt tematyczny „#Społeczności nie marnują” czas trwania – 15.11.2021-14.11.2022, finansowany w ramach dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię w ramach Funduszy EOG.

W 2021 roku została przeprowadzona rekrutacja Banków Żywności do projektu, zgłosiło się 5 Banków Żywności: w Warszawie, Ciechanowie, Łodzi, Olsztynie, Kielcach.

Projekt jest realizowany w 5 miejscowościach: Warszawie, Ciechanowie, Łodzi, Olsztynie i Kielcach. Banki Żywności wskazały animatorów, którzy podjęli się realizacji projektu. Kolejnym krokiem będzie zbudowanie przez animatorów lokalnych partnerstw składających się z instytucji chcących działać na rzecz nie marnowania zasobów w swoich miejscowościach.

W 2021 roku w ramach rozwoju instytucjonalnego kupiono część sprzętu w ramach rozwoju instytucjonalnego (3 laptopy, zestaw SYSTEM GROUP oraz streamer do prowadzenia spotkań hybrydowych i ich nagrywania).

Z funduszu szkoleniowego został wysłany pracownik na dwudniowe szkolenie z fundraisingu w grudniu 2021.

8.5. Projekt “Finansowo Silni 2”

W 2021 roku rozpoczęto realizację drugiego projektu “Finansowo Silni 2” finansowany ze środków Narodowego Banku Polskiego. Budżet projektu to: 46 120,00zł

Zrealizowane działania:

- Została przeprowadzona rekrutacja edukatorów z Banków Żywności. Zgłosiło się 17 osób.
- Została nawiązana współpraca ze specjalistką finansową Panią Katarzyną Jaszczuk, która przygotowuje pod względem merytorycznym materiały edukacyjne, w tym: karty storytellingowe, nowe rozgrywki do gry, scenariusze zajęć.
- Została nawiązana współpraca z Panem Cezarym Wojtczakiem, ekspertem w dziedzinie szeroko rozumianej komunikacji, w tym storytellingu, w celu konsultacji merytorycznej materiałów storytellingowych.
- Odbyły się 2 webinaria z edukacji finansowej dnia 27 października, temat: Dziedziczenie, testamenty i przyjmowanie, przekazywanie darowizn oraz 24 listopada, temat: Budżet domowy. Narzędzia ułatwiające planowanie i organizowanie budżetu osobistego.
- Została nawiązana współpraca z graficzką/ilustratorką, która przygotowuje materiały edukacyjne.
- Zostały wysłane zapytania ofertowe w celu rozeznania rynku ceny wydania gier oraz kart storytellingowych.

8.6. Edukacja konsumentów w sieciach handlowych

Zespół edukacji współtworzył oferty dla sieci handlowych oraz wspierał realizację kampanii (w okresie od września do listopada) z sieciami handlowymi: Auchan, Netto, Makro, Stokrotka, Polomarket, Kaufland, Biedronka, Leclerc, Tesco.

8.7. POPŻ – Działania Towarzyszące

Opracowanie standardów Działań Towarzyszących oraz manuala dla trenerów. Standardy zostały opracowane przez dział edukacji przy wsparciu grupy roboczej POPŻ w celu usystematyzowania oraz

standaryzacji działań edukacyjnych prowadzonych w BŻ. Manual dla trenera jest natomiast narzędziem stworzonym do wsparcia w procesie przygotowywania się na warsztaty. W założeniu oba te dokumenty będą dalej rozwijane na bazie doświadczeń koordynatorów oraz trenerów.

Wsparcie przy przystosowaniu warsztatów do warunków zdalnych:

- Realizacja szkoleń i webinarów nt. narzędzi do prowadzenia zdalnej edukacji.
- Odpowiadanie na indywidualne wyzwania przy zdalnych formach realizacji DT zgłaszane przez BŻ.

W 2021 roku odbyły się dwie wizyty monitorujące jakość prowadzonych warsztatów:

1. W Słupsku - 20.08.2021 r.
2. W Ciechanowie – 11.10.2021 r.

8.8. WebAkademia

To projekt działu edukacji FPBŻ skierowany do koordynatorów oraz edukatorów BŻ do wymiany: wiedzy, doświadczenia i dobrych praktyk działań edukacyjnych w Bankach Żywności.

WebAkademia ma za zadanie integrację trenerów Banków Żywności o zróżnicowanym wykształceniu oraz doświadczeniu zawodowym w celu wymiany doświadczeń, wzajemnego wsparcia i wyrównania poziomu wiedzy.

W roku 2021 roku zorganizowano dla webinarium: "Animacja seniorów przez Internet" oraz "Prawa autorskie".

8.9. Projekt edukacyjny "Ecoactive for planet"

W lutym 2021 r. rozpoczęto realizację projektu "Ecoactive for planet" współfinansowanego w ramach programu ERASMUS+, Akcja 2: Edukacja Dorosłych. W projekcie wypracowano zbiór Ekokompetencji oraz Zbiór zasad ekologicznego działania dla trenerów. Odbyły się dwa stacjonarne spotkania z partnerami projektu.

9. Zbiórki Żywności

W 2021 roku odbyły się dwie zbiórki żywności Federacji Polskich Banków Żywności.

Wielkanocna Zbiórka Żywności - odbyła się w marcu i kwietniu w różnych terminach, w zależności od koordynującego ją lokalnego Banku Żywności. Do zbiórki dołączyło **385 sklepów**, w których zebrano **ponad 21 ton żywności**. Najwięcej produktów zebrano w sklepach sieci: Biedronka - 7 049,9 kg; Lidl - 4 307,9 kg; Lewiatan - 2 614,84 kg.

Zbiórce w sklepach towarzyszyła zbiórka żywności online w charytatywnym sklepie zbiorkazywnosci.pl. W efekcie zebrano 68 771,91 zł, co pozwoliło na zakup ponad 15 ton żywności.

W 2021 roku Federacja po raz dwudziesty piąty koordynowała **przygotowania i przebieg Świątecznej Zbiórki Żywności**. Akcja została przeprowadzona w dniach 26-27listopada na terenie **2 129 sklepów**. Razem zebrano ponad **243 tony żywności**.

Federacja koordynowała współpracę z sieciami handlowymi, występowała o przyznanie numeru zbiórki do MSWiA, akceptowała listy sklepów i prowadziła sprawozdawczość dla sieci oraz promocję akcji w sieciach. Najwięcej żywności zebrano w sklepach: Biedronka – 84 733,76 kg; Lidl – 58 924,88 kg; Auchan – 18 475,95 kg.

Zbiórce w sklepach towarzyszyła zbiórka żywności online w charytatywnym sklepie zbiorkazywnosci.pl. W efekcie zebrano 42 106,49 zł, co pozwoliło na zakup ponad 9 ton żywności.

10. Inne działania

10.1. Współpraca z FEBA:

- Udział przedstawiciela BŻ w Trójmieście w pracach w grupie roboczej
- Udział w spotkaniu unijnej Platformy Na Rzecz Ograniczenia Strat i Marnowania Żywności. W planie m.in. prezentacja nowych unijnych wskaźników dotyczących strategii ograniczania marnowania.
- Zgłoszenie i udział nowej reprezentacji FPBŻ w strukturach rady dyrektorów FEBY oraz grupie roboczej

10.2. Biuro Federacji

W 2021 roku w biurze Federacji średnio zatrudnionych było 18 osób na następujących stanowiskach: dyrektor biura, dyrektorka ds. rozwoju, dyrektor ds. administracyjnych i operacyjnych, asystent dyrektora, kierownik zespołu komunikacji i fundraisingu, specjalistka ds. PR i promocji, specjalista ds. obsługi administracyjnej Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa, koordynatorka ds. współpracy z biznesem, koordynator ds. logistyki darowizn i ewidencji żywności, koordynatorka ds. darowizn, specjalistka ds. zbiorów żywności, specjalistka ds. szkoleń i rozwoju, kierownik zespołu ds. sieci handlowych, koordynatorka projektów edukacji żywieniowej oraz asystentka koordynatorki, specjalista ds. rozliczeń, kierownik konsorcjum projektu PROM, kierowniczką ds. jakości i bezpieczeństwa żywności.

W 2021r. odbył się, zakończony pozytywną oceną, audyt finansowy Federacji za rok 2020.

10.3. Zarząd Federacji i Walne Zebranie

W 2021r. Odbyły się dwa Walne Zebrania Członków Federacji Polskich Banków Żywności (czerwiec, wrzesień). Podczas czerwcowego Walnego Zebrania zostały wybrane nowe władze Federacji. Prezesem została Beata Ciepła, wiceprezesami: Wojciech Jaros i Błażej Krasoń, skarbnikiem Zarządu: Irena Ogonowska, sekretarzem Zarządu: Katarzyna Bielawska.